

NOORDENKWARTIER

INVOERING PARTICIPATIEWET

KADERNOTA

VERORDENINGEN:

- **RE-INTEGRATIE;**
- **LOONKOSTENSUBSIDIE;**
- **INDIVIDUELE STUDIETOESLAG.**

April 2015

INHOUD

1. INLEIDING.....	3
2. DE PARTICIPATIEWET: DE VERANDERINGEN.....	4
3. OM WELKE DOELGROEPEN GAAT HET?.....	5
4. DE DOELSTELLING: WERK EN MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE.....	6
5. WELKE KEUZES LIGGEN VOOR.....	8
6. DE REGIONALE SAMENWERKING.....	16

1. INLEIDING

De per 1 januari 2015 ingevoerde Participatiewet heeft als doel dat zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan. Deze doelstelling bestond ook al voor de mensen die een beroep deden op de Wet werk en bijstand, de Sociale Werkvoorziening of de Wajong. De laatste twee wetten staan vanaf 1 januari 2015 niet meer open voor nieuwe instroom. Gemeenten kunnen werkzoekenden dus geen WSW-baan meer bieden binnen de Sociale Werkvoorziening. Dat houdt in dat ook mensen met een arbeidsbeperking (als zij over arbeidsvermogen beschikken) een beroep gaan doen op de Participatiewet. Deze groep kan wel werken, maar is vaak niet in staat om daarmee het minimum loon te verdienen.

De Participatiewet biedt voor hen een aantal voorzieningen. Het gaat dan vooral om loonkostensubsidies voor afspraakbanen en voor beschutte werkplekken. De afspraakbanen zijn de 125.000 extra banen die er volgens afspraken tussen het kabinet en de sociale partners de komende tien jaar worden gecreëerd voor mensen met een arbeidsbeperking.

De Participatiewet stelt de gemeenten voor een aantal keuzes. Die hebben voor een deel te maken met de vraag welke instrumenten gemeenten voor welke doelgroepen willen inzetten. Maar zij gaan ook over de wijze waarop gemeenten willen samenwerken met de andere partijen in de arbeidsmarktregio en over de middelen die we voor de uitvoering van de wet over hebben. De invoering van de Participatiewet gaat namelijk gepaard met bezuinigingen op de beschikbare budgetten. De richting die wij voorstellen leggen wij in deze nota aan u voor. Verder heeft deze nota de functie van brondocument voor de invulling van de begroting van de ISD Noordenkwartier voor het jaar 2016 en de eventueel nodige wijzigingen van de begroting voor het lopende jaar 2015.

In verband met de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015, zijn door de gemeenten Leek, Marum en Noordenveld al in het jaar 2014 de verordeningen Afstemming en handhaving, Individuele inkomenstoelage en de verordening Tegenprestatie vastgesteld.

De gemeenten dienen hun beleidskeuzes voor de in te zetten re-integratievoorzieningen vast te leggen in een drietal verordeningen:

- Re-integratieverordening;
- Verordening loonkostensubsidie;
- Verordening Individuele studietoelage.

Deze door de raden uiterlijk op 1 juli 2015 vast te stellen verordeningen zijn in concept bij deze nota gevoegd.

2 DE PARTICIPATIEWET: DE VERANDERINGEN

Met de Participatiewet vindt een aantal veranderingen plaats in aard en omvang van de doelgroep die de gemeenten moeten ondersteunen op het terrein van werk, inkomen en participatie. Bestaande regelingen worden afgebouwd en er worden nieuwe instrumenten toegevoegd aan de "gereedheidskist". Maar er blijft ook veel hetzelfde: de bestaande groep bijstandsgerechtigden gaan één op één over naar de Participatiewet. De opdracht voor de gemeenten bij de ondersteuning van deze groep blijft grotendeels gelijk. De belangrijkste verandering zit in de doelgroep van mensen met een arbeidsbeperking: als zij kunnen werken komen zij niet meer in aanmerking voor de sociale werkvoorziening of de Wajong. De belangrijkste verandering is wel dat de mogelijkheden zijn opengesteld om verbindingen te leggen met andere vormen van ondersteuning of zorg binnen het sociale domein om de maatschappelijke participatie van burgers te bevorderen.

De belangrijkste veranderingen van de Participatie op het terrein van de re-integratie laten zich als volgt samenvatten:

- Geen nieuwe instroom in de sociale werkvoorziening en de Wajong (met uitzondering van jonggehandicapten die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn).
- Voor mensen met een arbeidsbeperking kunnen gemeenten de bijstandsuitkering inzetten als loonkostensubsidies. Werkgevers creëren de komende tien jaar 125.000 banen, de zogenaamde afspraakbanen, voor mensen met een arbeidsbeperking.
- Er komen minder middelen beschikbaar voor de bestaande Wsw en voor de bestaande bijstandsgerechtigden. Voor mensen met een arbeidsbeperking ontvangen gemeenten extra middelen.
- Gemeenten moeten samen met andere gemeenten, UWV en sociale partners in de arbeidsmarktregio komen tot oprichting van een Werkbedrijf, waarin afspraken worden gemaakt over de wijze waarop de afspraakbanen tot stand komen. Uitgangspunt is dat meer mensen met arbeidsbeperkingen bij reguliere bedrijven aan het werk komen.

3 OM WELKE GROEPEN GAAT HET?

Voor welke groepen zijn de gemeenten verantwoordelijk als het gaat om het aanbieden van ondersteuning bij werk of participatie. Globaal kan worden gesteld dat het gaat om bestaande uitkeringsgerechtigden, de oude subsidiebanen (WIW-banen), de nieuwe bijstandsgerechtigden met en zonder arbeidsbeperking en om de bestaande WSW - populatie.

DOELGROEP (stand per 01-01-2015)	OMVANG	ONTWIKKELING OMVANG
Huidige bijstandsgerechtigden: Leek Marum Noordenveld Totaal	388 176 <u>545</u> 1109	Afhankelijk van conjunctuur
Nieuwe bijstandsgerechtigden: <ul style="list-style-type: none"> • Zonderbeperking • Met beperking 	Onzeker Jaarlijkse instroom naar verwachting circa Leek 8 Marum 4 Noordenveld 12 Totaal 24	Afhankelijk van conjunctuur Naar verwachting structurele ondersteuning nodig.
Oude subsidiebanen (WIW) Leek Marum Noordenveld Totaal	0 1 5 6	Afname door natuurlijk verloop.
WSW Leek Marum Noordenveld Totaal	136 60 150 346	Neemt af door natuurlijke uitstroom. (circa 5% per jaar)

De gemeenten blijven dus verantwoordelijk voor dezelfde groep mensen. Het aantal mensen met een bijstandsuitkering zal de komende jaren langzaam worden uitgebreid met de mensen die anders een beroep hadden gedaan op de Wajong of de WSW. Het zijn mensen met arbeidsvermogen die veelal langdurige ondersteuning nodig zullen hebben, ook als zij aan het werk gaan. Om werk bij reguliere werkgevers mogelijk te maken, krijgen gemeenten de mogelijkheid om de bijstandsuitkering in te zetten als loonkostensubsidie. Voor de begeleiding en ondersteuning ontvangen de gemeenten middelen in het Participatiebudget.

4 DE DOELSTELLING: WERK EN MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE

De Participatiewet heeft als doel dat alle mensen, in Nederland geboren of van ver komend, mensen met of zonder beperking, als volwaardige burgers mee kunnen doen in de samenleving. Bij voorkeur via regulier werk, maar als dat nog een brug te ver is, door op een andere manier te participeren in de samenleving.

Mensen die nu nog aan de kant staan, moeten meer kansen krijgen om mee te doen en waar mogelijk zelf in de kosten van hun levensonderhoud voorzien.

Met de invoering van één regeling via de Participatiewet wordt beoogd dat mensen meer kansen krijgen op (regulier) werk of, als dat (nog) niet kan, op andere vormen van participatie. Niet iedereen kan dat op eigen kracht organiseren. Vooral omdat de randvoorwaarden niet altijd optimaal zijn. Zo moeten er wel voldoende banen beschikbaar zijn die passend zijn voor de werkzoekenden. Het faciliteren van de ondernemers in onze regio en het ondersteunen van de werkzoekenden zijn dus twee kanten van dezelfde medaille. Een deel van de werkzoekenden heeft onvoldoende vaardigheden of zelfvertrouwen om dat zelf voor elkaar te krijgen. Voor deze groep moeten we dus iets extra's organiseren.

Een effectieve uitvoering van de Participatiewet is een belangrijke meerwaarde voor de ambities van onze gemeenten om de economie in de regio te versterken. De opbouw en onderhoud van de relaties met de ondernemers is een belangrijk onderdeel voor de ontwikkeling van (nieuwe) werkgelegenheid en te realiseren plaatsingen van werkzoekenden op reguliere banen. Voor de mensen, waarvoor de plaatsing op een reguliere baan (nog) een brug te ver is en niet kunnen profiteren van de economische ontwikkelingen, dient de nodige ondersteuning te worden geboden bij het vinden van een gesubsidieerde baan en/of andere vormen van maatschappelijke participatie.

De ambities

- Zoveel mogelijk mensen nemen deel aan de arbeidsmarkt, ook mensen met een beperking;
- Regionale samenwerking: samen met de sociale partners, andere gemeenten en UWV wordt uitvoering gegeven aan de afspraken in het sociaal akkoord: 5500 garantiebannen in de arbeidsmarktregio Groningen;
- Zelfredzaamheid van burgers wordt vergroot en ontwikkeld om het beroep op bijstandsverlening zoveel mogelijk te beperken;
- Zoveel mogelijk mensen nemen deel aan maatschappelijke activiteiten, ook mensen voor wie betaald werk niet haalbaar is. Dit betekent vooral de voortzetting van het gevoerde beleid in de afgelopen jaren door activeringsplaatsen te realiseren bij non-profit organisaties en de eigen gemeentelijke organisaties.

Om de doelstelling te kunnen realiseren is een differentiatie binnen de doelgroep noodzakelijk. Dit vooral ook om de beschikbare (afnemende) middelen zo efficiënt mogelijk te kunnen inzetten. De te onderscheiding doelgroepen:

1. De zelfdoeners

Voor de mensen die zelf in staat zijn om werk te vinden is intensieve ondersteuning niet noodzakelijk. Van belang is echter wel dat voortdurend monitoring van de uitstroom van deze doelgroep plaatsvindt. Wanneer men na drie maanden nog geen werk heeft gevonden, worden deze mensen uitgenodigd voor een voortgangsgesprek en worden zo nodig alsnog ondersteunende instrumenten ingezet, zoals sollicitatietrainingen en het wekelijks verstrekken van de nodige informatie over actuele vacatures.

2. *Mensen die wel kunnen werken maar (tijdelijk) ondersteuning nodig hebben om aan een reguliere baan te komen.*

Deze groep vormt de kern van de re-integratiedienstverlening. Bij deze groep is de inzet van ondersteuning en bemiddeling naar een betaalde baan noodzakelijk vanwege de individuele omstandigheden. Langdurige werkloosheid, de leeftijd, het gebrek aan werkervaring en onvoldoende opleiding zijn vaak de belemmerende factoren bij de realisatie van de uitstroom naar reguliere arbeid.

De ondersteuning en bemiddeling van deze groep wordt in de meeste situaties neergelegd bij de werkgeversdienstverlening "Matchpunt Werkt!". Waar mogelijk worden de werkzoekenden direct voorgedragen voor vacatures die beschikbaar zijn binnen "Matchpunt Werkt". Ook de vacatures die in het kader van de "Social return on investment" (SROI) worden onder de aandacht gebracht van de werkzoekenden. Met regelmaat worden bij de bemiddeling werkgeversinstrumenten ingezet, zoals de zogenaamde proefplaatsing, job coaching (extra begeleiding op werkvloer) en inzet van loonkostensubsidies. Ook worden workshops georganiseerd waarbij werkgevers worden betrokken (speeddates). Over het jaar 2014 zijn 262 werkzoekenden bij "Matchpunt Werkt!" aangemeld voor bemiddeling naar werk.

3. *Mensen voor wie een reguliere baan vooralsnog niet mogelijk is.*

De ISD Noordenkwartier geeft steeds meer invulling aan de taak om werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te plaatsen op de zogenaamde sociale activeringsplaatsen bij organisaties in de non-profit sector. Voorbeelden hiervan zijn Landgoed Nienoord, het Gevangenis museum, Mensinge complex, museum Kinderwereld, Marheem, De Schutse, Staatsbosbeheer etc.

Ook bij de uitvoering van de sociale activeringstrajecten wordt vanuit de ISD de nodige begeleiding ingezet. Afhankelijk van de individuele resultaten binnen het activeringstraject, wordt de betrokken werkzoekende alsnog aangemeld bij "Matchpunt Werkt!" voor de bemiddeling naar regulier werk.

Deze mensen hebben vaak een structurele ondersteuning nodig. Ook na ondersteuning zullen zij het minimumloon niet verdienen. Winst is te halen in het omlaag brengen van de kosten van begeleiding en het realiseren van (beperkt) verdienvermogen.

4. *Mensen die zijn aangewezen op zorg en trajecten voor maatschappelijke participatie.*

Deze mensen zullen moeilijk zonder ondersteuning (on)betaald werk kunnen verrichten en investeringen om hen te re-integreren zijn onrendabel. Re-integratie instrumenten worden dan ook niet ingezet in en de ondersteuning beperkt zich tot de trajecten voor maatschappelijke participatie binnen de non-profit organisaties.

Op grond van de hiervoor geformuleerde doelstellingen zullen de in te zetten instrumenten en ondersteuning per doelgroep gaan verschillen. Evenals de wijze waarop dit wordt georganiseerd en de daar bij in te zetten expertise. Voor de laatstgenoemde groepen 3. en 4. zal de nodige afstemming en samenwerking worden gerealiseerd tussen interne en externe partijen die betrokken zijn bij de uitvoering van de jeugdzorg en maatschappelijke opvang. Om te komen tot een effectief beleid voor de kwetsbare groepen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, zal vanuit de ISD voor de uitvoering de nodige dwarsverbanden worden gelegd tussen de Participatiewet en de andere twee decentralisaties. Hierbij wordt rekening gehouden met het beschikbare budget en de daarop door het Rijk doorgevoerde bezuinigingen.

5. WELKE KEUZES LIGGEN VOOR?

De Participatiewet verplicht de gemeenten om de belangrijkste keuzes, voor inzet van de dienstverlening voor de doelgroepen en in de hierbij in te zetten instrumenten, vast te leggen in verordeningen. Zoals afgesproken binnen het Sociaal akkoord in 2013 dienen de gemeenten bij de te maken keuzes de nodige afstemming te zoeken bij de overige gemeenten in de arbeidsmarktregio Groningen.

Naast de invoering van de nieuwe instrumenten is het noodzakelijk om de reeds bestaande te herijken. Hierna wordt ingegaan op de te maken keuzes, waarbij tevens een globaal inzicht wordt gegeven van de financiële gevolgen.

De afspraakbanen en ondersteunende instrumenten

Doel van de Participatiewet is om mensen met een arbeidsbeperking zoveel mogelijk bij reguliere bedrijven aan het werk te krijgen. Het belangrijkste instrument daarvoor is de afspraakbaan. Wanneer een werkgever een dergelijke baan aanbiedt, kan hij een beroep doen op een pakket aan instrumenten: de loonkostensubsidie naar loonwaarde uit het BUIG-budget (BUIG: bundeling uitkeringen inkomensvoorziening gemeenten), de no risk polis en de begeleiding van werknemer en werkgever (job coaching). Ook worden de mogelijkheden van jobcarving bij werkgevers onder de aandacht gebracht.

De invulling van de afspraakbanen

Binnen de arbeidsmarktregio Groningen hebben de gemeenten samen met de vertegenwoordigers van de sociale partners de ambitie uitgesproken om een evenredig aandeel van de afgesproken afspraakbanen tot stand te brengen. Het gaat om 5500 banen in 2026, met een jaarlijkse opbouw. Op kortermijn, tot en met 2016, gaat het om de invulling van 935 banen, waarvan 535 in de marktsector en 400 in de overheidssector.

Om de beschikbare afspraakbanen aan de werkzoekenden te koppelen, zal de dienstverlening vanuit "Matchpunt Werkt!" worden ingezet. "Matchpunt Werkt!" is het samenwerkingsverband in het kader van de werkgeversdienstverlening tussen de Westerkwartiergemeenten, de gemeente Noordenveld, Novatec/NovaWork en het UWV.

In de afgelopen periode is de integrale dienstverlening van "Matchpunt Werkt!" verder uitgebouwd. Dat betekent dat niet alleen in de regio Westerkwartier / Noordenveld, maar in de gehele arbeidsmarktregio steeds meer afspraken worden gemaakt om te komen tot een regionale dienstverlening voor werkgevers. Dit vooral ook om te voorkomen dat er concurrentie tussen gemeenten, sociale werkvoorzieningen, UWV en verschillende doelgroepen plaatsvindt.

De afspraakbanen en de werkgevers-instrumenten

Iemand behoort tot de doelgroep van de afspraakbanen als is vastgesteld dat de betrokken werkzoekende niet in staat is om het Wettelijk minimum loon (WML) te verdienen vanwege een arbeidsbeperking. Gemeenten moeten in een verordening vastleggen voor wie en op welke manier de loonkostensubsidies worden ingezet en hoe de loonwaarde wordt gemeten.

Het Rijk vraagt van de gemeenten om hierover samen met andere gemeenten en sociale partners afspraken te maken. Dan hebben werkgevers niet te maken met subsidies en voorwaarden die verschillen per woonplaats van de medewerkers die in aanmerking worden gebracht voor de afspraakbanen. Wel is het mogelijk dat de uitvoering per gemeente kan

verschillen. Zo zal de realisatie van de invulling van de afspraakbanen in het Westerkwartier en Noordenveld volgens de bestaande afspraken binnen “Matchpunt Werkt! “ worden opgepakt.

DE AFSPRAAKBANEN EN ONDERSTEUNENDE INSTRUMENTEN

Overwegende dat we:

- Zoveel mogelijk mensen met een beperking een kans op een baan willen bieden;
- Samen met de vertegenwoordigers van de sociale partners in de arbeidsmarktregio Groningen in de periode van 2015 t/m 2015 in totaal 5500 afspraakbanen voor mensen met een beperking willen realiseren;

Besluiten we om:

- Met de andere gemeenten in de arbeidsmarktregio te komen tot één pakket aan faciliteiten voor werkgevers die garantiebanen bieden;
- Dat pakket te laten bestaan uit de volgende instrumenten en voorzieningen:
 - een loonkostensubsidie naar loonwaarde;
 - één loonwaardemeting: op dit moment maken de Westerkwartiergemeenten en Noordenveld gebruik van de loonwaarde systematiek van het bedrijf Competensys via de WSW-organisatie NOVATEC. Met de centrum gemeente Groningen is afgesproken dat dit voorlopig zal worden voortgezet. Dit tot het moment waarop in de arbeidsmarktregio een definitieve keuze zal worden gemaakt voor één aanbieder op basis van een uit te voeren aanbesteding.
 - één no risk polis: we bieden de werkgevers de no risk polis die is vastgesteld op basis van de afspraken tussen het VNG en UWV. De polis is overeenkomstig de bestaande polisvoorwaarden die gelden voor Wajongers. Dit tot het moment dat de no risk polis door middel van wetswijziging wordt vastgelegd in de Participatiewet.
 - Begeleiding/ job coaching: een werkgever die een garantiebaan biedt kan een beroep doen op begeleiding / job coaching van de medewerker. De werkgever kan er daarbij op rekenen dat de kwaliteit van de job coach gewaarborgd is en dat er voldoende uren beschikbaar zijn (gemiddeld 40 uur per jaar, waarbij feitelijke inzet maatwerk betreft).
 - Detachering: we bieden werkgevers een mogelijkheid om mensen via een detachingsconstructie een (tijdelijke) baan te bieden. Op dit moment loopt een onderzoek om de organisatie van detacheringen regionaal vorm te geven.
 - Werknemersvoorzieningen: we bieden werknemers die daarop aangewezen zijn aangepaste voorzieningen op de werkplek. Hierbij wordt de aansluiting worden gezocht met de landelijke afspraken (aanvraagprocedures en voorwaarden waaronder voorzieningen worden verstrekt).
 - Alle potentiële kandidaten voor de garantiebanen via de ISD Noordenkwartier te laten indiceren door het UWV. De ISD Noordenkwartier kan daarbij de overweging maken of ook beoordeeld moet worden of mensen mogelijk voor andere instrumenten en voorzieningen in aanmerking komen (bijvoorbeeld beschut werk of een vrijlating wegens medisch urenbeperking). Dat betekent dat burgers zich niet zelf kunnen melden bij het UWV voor een indicatie.

Beschut werk

Beschut werk is een voorziening binnen de Participatiewet voor mensen die alleen in een beschutte werkomgeving kunnen werken. Eind december 2014 zijn in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) nadere regels gesteld over beschut werk. Uit de AMvB blijkt dat een persoon uitsluitend in een beschutte omgeving werkzaamheden kan verrichten, indien deze persoon is aangewezen op:

- a. een of meer technische of organisatorische aanpassingen die niet binnen redelijke grenzen door een werkgever kunnen worden gerealiseerd en/of;
- b. permanent toezicht of intensieve begeleiding die niet binnen redelijke grenzen door een werkgever kan worden aangeboden.

Gemeenten hebben zelf de keuze op welk moment en voor wie zij beschut werk inzetten. De indicatie dient op het verzoek van de gemeente te worden uitgevoerd door het UWV. Als op basis van het advies van het UWV is vastgesteld dat de betrokken persoon tot de doelgroep beschut werk behoort, is de gemeente verplicht om er voor te zorgen dat die persoon een dienstbetrekking krijgt. Verder dienen gemeenten er voor zorg te dragen, dat er voldoende aanbod is van beschutte werkplaatsen.

In de meeste situaties is beschut werk vergelijkbaar met het werk dat wordt uitgevoerd bij de huidige Wsw-organisaties (Wsw: Wet sociale werkvoorziening). Het gaat daarbij om inpak- en montagewerkzaamheden. Net als bij de uitvoering van de Wsw in de afgelopen jaren al het geval was, richt ook de Participatiewet zich op een aanpak om de beschutte werkplaatsen te organiseren bij het reguliere bedrijfsleven.

In het afgelopen jaar is landelijk veel discussie ontstaan over de relatief hoge kosten van deze voorziening ten opzichte van de overige participatievoorzieningen. Vanwege de inzet van de maximale loonkostensubsidie (70% WML) en volledige inzet van de begeleidingsmiddelen uit het Participatiebudget (€ 8.500) doet zich bij veel gemeenten de situatie voor dat het vaak niet mogelijk is om het instrument kostenneutraal uit te voeren.

Om te komen tot een inschatting van de kosten voor beschut werk is de door de WSW-organisatie NOVATEC de nodige informatie aangeleverd. Deze informatie is door de ISD verwerkt in de op te stellen begroting voor het jaar 2016.

Het creëren van extra werk voor de groep mensen die zijn aangewezen op een beschutte werkomgeving blijft van belang. Op basis van de uitvoering van de WSW in de afgelopen jaren moet worden verwacht dat vanuit de ISD gemeenten Leek, Marum en Noordenveld jaarlijks circa 5 personen in aanmerking zullen komen voor deze voorziening.

Bij het zoeken van beschutte werkplekken zullen in eerste instantie de mogelijkheden worden onderzocht om plaatsingen te realiseren bij het reguliere bedrijfsleven. Dit bijvoorbeeld in de vorm van (groeps-) detachering voor de uitvoering van productieopdrachten van bedrijven. Ook zullen de mogelijkheden van plaatsingen bij maatschappelijke organisaties in de regio worden onderzocht en in kaart worden gebracht. Dit mede in het kader van de maatschappelijke participatie en de in deze te organiseren afstemming met de andere transitie van de jeugd- en maatschappelijke zorg.

Het Rijk vraagt van gemeenten om (op termijn) 30.000 van deze banen te realiseren. Dit om de mogelijkheid om extra werkgelegenheid te creëren voor mensen die anders geen kans hebben op de arbeidsmarkt.

Bij de uitvoering van de Wsw in de afgelopen jaren is gebleken dat niet alle mensen met een Wsw -indicatie een beschutte werkomgeving nodig hebben. Een aanzienlijk deel van hen kan met enige begeleiding werken bij een reguliere werkgever. Het streven van de SW-sector was een sectorbrede verdeling waarin minimaal een derde werkzaam was bij reguliere werkgevers, een derde werkt op locaties (maatschappelijke organisaties) en maximaal een derde werkt binnen de beschutte werkomgeving van het sw-bedrijf. Het aantal van 30.000 beschutte werkplekken sluit getalsmatig aan bij dit streven.

In een redelijke verhouding tot deze landelijke cijfers hebben de Westerkwartiergemeenten en Noordenveld besloten om het Wsw bedrijf Novatec af te bouwen tot een organisatie voor beschut werken voor maximaal 125 medewerkers.

BESCHUT WERK
<p>Overwegende dat we:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het wenselijk achten om beschut werk te organiseren voor de personen die daar vanwege een beperking op zijn aangewezen; • beschut werk zoveel mogelijk bij reguliere bedrijven willen onderbrengen (in de vorm van werken op locatie); • het wenselijk is om te onderzoeken in hoeverre vormen van beschut werk en maatschappelijke participatie geïntegreerd uitgevoerd kunnen worden.
<p>Besluiten we om</p> <ul style="list-style-type: none"> • beschut werk te organiseren voor de nieuwe doelgroep, oplopend tot 1/3 deel van de huidige totale Wsw-omvang op termijn. (Voor de Westerkwartiergemeenten en Noordenveld is dit maximaal 125). • het beschut werk waar mogelijk groepsgewijs in of bij reguliere bedrijven te gaan organiseren; • om een onderzoek te starten om te komen tot een geïntegreerde aanpak van de maatschappelijke participatie en het realiseren van beschutte werkplekken.

Participatieplaatsen

Een participatieplaats is bedoeld voor personen vanaf 27 jaar, met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt die recht hebben op algemene bijstand.

Additionele werkzaamheden

Op een participatieplaats worden additionele werkzaamheden verricht. Niet de te verrichten werkzaamheden staan centraal maar het leren werken of het (opnieuw) wennen aan werken. Aspecten als omgaan met gezag, op tijd komen, werkritme en samenwerking met collega's zijn allemaal zaken waaraan in een participatieplaats gewerkt kan worden. Ook kan hiermee worden beoordeeld of het werkterrein past bij de capaciteiten van de uitkeringsgerechtigde, zodat een persoon bijvoorbeeld een opleiding op het betreffende terrein kan gaan volgen en daarmee voor zichzelf een duurzaam perspectief op arbeid kan realiseren. De duur van de participatieplaats is wettelijk beperkt tot maximaal vier jaar. Na negen maanden dient te worden beoordeeld of de participatieplaats de kans op arbeidsinschakeling heeft vergroot. Zo niet dan wordt de participatieplaats beëindigd. Uiterlijk 24 maanden na aanvang van de participatieplaats wordt opnieuw beoordeeld of de participatieplaats wordt voortgezet. Als de gemeente concludeert dat voortzetting van de participatieplaats met het oog op in de persoon gelegen factoren aanmerkelijk bijdraagt tot de arbeidsinschakeling, dan kan de participatieplaats nog één jaar verlengd worden. Echter in dat geval dient een andere werkomgeving geboden te worden. Na 36 maanden vindt opnieuw een dergelijke beoordeling plaats.

Premie

De persoon die werkzaamheden verricht op een participatieplaats heeft recht op een premie, voor het eerst na zes maanden en vervolgens iedere zes maanden na aanvang van de additionele werkzaamheden. Voorwaarde is dat uit onderzoek blijkt dat de werkzoekende voldoende heeft meegewerkt aan het vergroten van zijn kansen op de arbeidsmarkt.

Er is gekozen voor een premie van telkens ad € 600 per zes maanden.

Bij het bepalen van de hoogte van de premie in relatie tot de armoedeval is gebruik gemaakt van rekenvoorbeelden van de regering (Tweede Kamer, vergaderjaar 2008-2009, 31577, nr.6, p. 28 – 29). Wanneer deze rekenvoorbeelden worden afgezet tegen de hoogte van de premie van de gemeente blijkt dat hier geen armoedeval valt te verwachten.

Verder is bij de vaststelling van de premie de aansluiting gezocht met de centrumgemeente Groningen.

Bij de realisatie van de participatieplaatsen, naast de reeds bestaande sociale activeringstrajecten, zullen veel organisaties in de gemeenten Leek, Marum en Noordenveld worden benaderd. Zoals de Stichtingen op het Landgoed Nienoord, gevangenis museum Veenhuizen, Ministerie van Justitie in Veenhuizen, De borg Mensinge in Roden, Maarheem in Marum etc.

PARTICIPATIEPLAATSEN
Overwegende dat we: <ul style="list-style-type: none">• overeenkomstig de doelstelling van de Participatiewet mensen willen stimuleren om maatschappelijk actief te zijn en te blijven;• de kennis en ervaring van maatschappelijke organisaties met de ondersteuning van kwetsbare burgers willen benutten;• de maatschappelijke deelname van burgers integraal willen stimuleren in nauwe samenhang en afstemming met de ontwikkelingen in de WMO en jeugdzorg.
Besluiten we om: <ul style="list-style-type: none">• De inzet van de participatiebanen te stimuleren en de vormgeving van dit instrument te betrekken bij de verdere ontwikkeling van een integraal participatiebeleid.

De kosten van de participatieplaatsen, inclusief de te verstrekken premies, worden gefinancierd uit het Participatiebudget.

Loonkostensubsidies

Hiervoor is al aangegeven dat personen waarbij na een uitgevoerde indicatie is vastgesteld dat zij, vanwege een arbeidsbeperking, niet in staat zijn om het wettelijk minimum loon te verdienen, in aanmerking kunnen worden gebracht voor een zogenaamde afspraakbaan. Na de realisatie van een plaatsing op een afspraakbaan wordt vervolgens voor de betrokken persoon de loonkostensubsidie vastgesteld op basis van een uit te voeren loonwaarde meting.

Ook onder de Wet werk en bijstand is in de afgelopen jaren door de ISD Noordenkwartier uitvoering gegeven aan een loonkostensubsidieregeling om zo de re-integratie van werkzoekenden te bevorderen. In de afgelopen jaar is in 23 situaties een loonkostensubsidie verstrekt:

loonkostensubsidies	2014
Leek	9
Marum	4
Noordenveld	10
Totaal	23

Het is van belang om deze loonkostensubsidieregeling te handhaven voor de groep personen die niet in aanmerking komen voor de zogenaamde afspraakbanen, maar wel in aanmerking dienen te worden gebracht voor toepassing van een loonkostensubsidieregeling.

Bij deze doelgroep is de inzet van ondersteuning en bemiddeling naar een betaalde baan noodzakelijk vanwege de individuele omstandigheden. Langdurige werkloosheid, de leeftijd, het gebrek aan werkervaring en onvoldoende opleiding zijn vaak de belemmerende factoren bij de realisatie van de uitstroom naar reguliere arbeid. Zie doelgroep 2. (blz.7).

De vast te stellen hoogte en duur van de loonkostensubsidie zal worden vastgelegd in een uitvoeringsbesluit.

Loonkostensubsidies
Overwegende dat we: <ul style="list-style-type: none">• Een evenwichtig re-integratiebeleid willen voeren en de bestaande loonkostensubsidieregeling willen handhaven voor de doelgroep werkzoekenden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt, maar niet in aanmerking komen voor plaatsing op een garantiebaan.
Besluiten we: <ul style="list-style-type: none">• De loonkostensubsidieregeling te handhaven voor de werkzoekenden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt die niet in aanmerking komen voor plaatsing in de doelgroep voor de afspraakbanen.

Tot op heden wordt de loonkostensubsidieregeling van de ISD gefinancierd uit het Participatiebudget.

De wettelijke loonkostensubsidieregeling ten behoeve van de realisatie van de afspraakbanen wordt gefinancierd uit het Buigbudget. Oftewel, de uitkeringsgelden van de werkzoekende worden ingezet voor de financiering van de loonkostensubsidie.

Gemeenten mogen echter ook de uitkeringsgelden uit het Buigbudget inzetten voor loonkostensubsidies die niet bestemd zijn voor de invulling van de afspraakbanen. Uiteraard tellen deze subsidiebanen dan ook niet mee voor de realisatie van de afspraakbanen. De ISD zal ook de gemeentelijke loonkostensubsidieregeling financieren uit het Buigbudget.

Naar verwachting zal het aantal plaatsingen met toepassing van deze loonkostensubsidie enigszins gaan afnemen, vanwege de inzet van de wettelijke regeling voor de afspraakbanen.

De studietoelage voor mensen met beperkingen

De Participatiewet introduceert een studieregeling: de individuele studietoelage.

Hiermee kunnen gemeenten mensen, van wie is vastgesteld dat ze niet in staat zijn het minimumloon te verdienen, een individuele studietoelage verstrekken als ze studeren. Voorheen bestond in dergelijke regeling in de Wajong.

Omdat vanaf 1 januari 2015 geen nieuwe instroom meer plaatsvindt in de Wajong, hebben gemeenten de mogelijkheid gekregen om zelf een studieregeling te maken.

De individuele studietoelage is alleen bestemd voor personen van 18 jaar en ouder.

Het afronden van een studie versterkt de positie op de arbeidsmarkt. Een diploma is een bewijs tegenover werkgevers dat iemand gemotiveerd is en iets in zijn mars heeft.

Mensen met een arbeidshandicap hebben volgens de regering een extra steuntje in de rug nodig als het gaat om studeren. Voor hen is de drempel om te lenen een stuk hoger, omdat de kans op een baan later lager is. Een studieregeling stimuleert mensen om toch de stap te zetten om naar school te gaan of een studie te gaan volgen. Ook biedt het een financiële compensatie voor het feit dat het voor deze groep vaak moeilijk is om de studie te combineren met een bijbaan.

De individuele studietoelage moet worden aangemerkt als een vorm van bijzondere bijstand (artikel 5, onderdeel d, van de Participatiewet). De individuele studietoelage is niet gerelateerd aan bepaalde kosten. Het is een inkomensondersteunende maatregel voor mensen van wie is vastgesteld dat ze niet in staat zijn het minimumloon te verdienen.

Gemeenten hebben zelf de vrijheid om de hoogte vast te stellen. Het voorstel is aan te sluiten bij het bedrag als genoemd in art. 31 lid 2 sub z van de Participatiewet. Dit is het maximum vrijlatingsbedrag van inkomsten uit arbeid dat van toepassing is voor personen in de bijstand met een medische urenbeperking. Op dit moment bedraagt dit € 124,00 per maand.

Studietoelage
Overwegende dat we: <ul style="list-style-type: none">• Het van belang vinden dat jongeren met een arbeidsbeperking een opleiding volgen• Ons realiseren dat voor deze groep de combinatie met werk niet reëel is.
Besluiten we om: <ul style="list-style-type: none">• Uitvoering te gaan geven aan een scholingstoelage voor mensen die niet in staat zijn om 100% van het minimum te verdienen.• Deze vast te stellen op het bedrag als genoemd in art. 31 lid 2 sub z van de Participatiewet.

Overige voorzieningen

Hierna is een opsomming gegeven van de voorzieningen die al worden uitgevoerd door de ISD en ook na de invoering van de Participatiewet ongewijzigd zullen worden voortgezet. Financiering van deze voorzieningen vindt plaats vanuit het Participatiebudget:

Werkstage:

De werkstage kan twee doelen hebben. Op de eerste plaats kan het gaan om het opdoen van specifieke werkervaring. Dit is vergelijkbaar met de zogenaamde 'snuffelstage', waarbij een persoon de gelegenheid krijgt om te bezien of het soort werk als passend kan worden beschouwd. Op de tweede plaats kan het gaan om het leren werken in een arbeidsrelatie. In de werkstage kan een persoon wennen aan aspecten als gezag, op tijd komen, werkritme en samenwerken met collega's.

Omdat een werkstage zich onderscheidt van een gewone arbeidsovereenkomst, wordt hiertoe vooraf een stage- overeenkomst afgesloten waarin de het doel van de werkstage en de mate van begeleiding wordt vastgelegd.

Sociale activering:

Volgens de Participatiewet dient ook sociale activering uiteindelijk gericht te zijn op arbeidsinschakeling. Voor bepaalde doelgroepen is arbeidsinschakeling echter een te hoog gegrepen doel. Voor deze personen staat dan ook niet re-integratie, maar participatie voorop. Onder 'sociale activering' wordt verstaan: het verrichten van onbeloonde maatschappelijk zinvolle activiteiten gericht op arbeidsinschakeling of, als arbeidsinschakeling nog niet mogelijk is, op zelfstandige maatschappelijke participatie. Bij activiteiten in het kader van sociale activering kan worden gedacht aan het zelfstandig, zonder externe begeleiding, verrichten van vrijwilligerswerk of deelnemen aan maatschappelijke activiteiten in de wijk of buurt.

Zoals ook periodiek wordt gerapporteerd in de managementrapportages van de ISD, wordt deze voorziening veelvuldig ingezet voor de doelgroep werkzoekenden die een groot afstand hebben tot de arbeidsmarkt. De Sociale Activeringstrajecten worden hoofdzakelijk uitgevoerd bij de diverse maatschappelijke organisaties binnen de gemeenten Leek Marum en Noordenveld.

Ondersteuning bij Leerwerktraject:

De voorziening ondersteuning bij leer-werktrajecten is inzetbaar voor jongeren van zestien of zeventien jaar oud die dreigen uit te vallen uit school, maar middels een leer/werktraject alsnog een startkwalificatie kunnen behalen. Om te voorkomen dat jongeren onnodig uitvallen, wordt de mogelijkheid geboden extra ondersteuning te bieden. Deze voorziening kan ook worden ingezet ter voorkoming van schooluitval bij jongeren van achttien tot 27 jaar die door een leer-werktraject alsnog een startkwalificatie kunnen behalen.

Bijstandsgerechtigden jonger dan 27 jaar die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kunnen volgen, zijn wettelijk uitgesloten van deze voorziening.

Job Coaching en Nazorg:

Aanvullend op de inzet van de accountmanagers werkgeversbenadering, is al vanaf het jaar 2009 de voorziening job coaching binnen de werkgeversdienstverlening van "Matchpunt Werkt!" opgenomen. Dit is destijds ontstaan door de ervaring dat begeleiding op de werkvloer, na een succesvolle plaatsing, noodzakelijk is om de werknemer op een baan te houden. De personen die door de job coach worden begeleid op de werkplek hebben over het algemeen een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Naast de begeleiding op het werk, onderhoudt de job coach ook intensief contact met de werkgever en de accountmanagers van "Matchpunt Werkt!". Uit de resultaten is gebleken dat minder voortijdige uitval voorkomt na een plaatsing bij (reguliere) werkgevers. Persoonlijke ondersteuning na de plaatsing, de zogenaamde nazorg, heeft tot doel dat een werknemer wordt begeleid naar een situatie dat hij uiteindelijk zonder begeleiding via een dergelijke voorziening bij een reguliere werkgever werkzaam kan zijn. Bij alle vormen van gesubsidieerde arbeid is de voorziening job coaching en nazorg een vast onderdeel van de dienstverlening.

Om de integrale aanpak van de dienstverlening richting werkgevers in de arbeidsmarktregio's te bevorderen, is het nieuw dat gemeenten de inzet van job coaching en nazorg moeten opnemen in hun re-integratieverordening.

Scholing

Als onderdeel van een re-integratietraject kan scholing worden ingezet. Het in de afgelopen gevoerde beleid zal ongewijzigd worden voortgezet, hetgeen betekent dat scholing kan worden ingezet als de werkzoekenden over voldoende leercapaciteit beschikt en wanneer deze niet beschikt over een startkwalificatie. De noodzaak tot scholing wordt steeds vastgesteld op grond van de individuele omstandigheden.

Gelet ook op de ervaringen, moet een veelvuldige inzet van scholing worden vermeden indien de duurzame uitstroom hiermee niet wordt bevorderd. Het participatiebudget is immers voor de inzet van re-integratievoorzieningen en dient niet eenzijdig als aanvullend instrument te worden ingezet op het reguliere onderwijs. Ervaringen in het verleden hebben ook geleerd dat de inzet van een intensieve scholing een demotiverende uitwerking kan hebben op de werkzoekende als het eindresultaat, de uitstroom naar duurzame arbeid, ondanks vooraf gegeven baangaranties, uiteindelijk niet kan worden gerealiseerd.

Van belang is dan ook dat kandidaat- werkgevers bij de invulling van vacatures, dienen te worden betrokken bij de te maken afspraken over de eventueel noodzakelijke inzet van scholingsinstrumenten.

Uitstroompremie

Net als bij de Wet werk en bijstand, is het op grond van de Participatiewet mogelijk om uitstroompremies te verstrekken aan personen die bijstand ontvangen en uitstromen naar een reguliere baan. Belangrijke voorwaarde is dat de uitstroom een duurzaam karakter draagt.

Derhalve is er voor gekozen dat de betrokken persoon vanaf de 7e maand, gerekend vanaf de datum van indiensttreding, de uitstroompremie kan aanvragen.

De hoogte van de te verstrekken uitstroombesubsidie zal in een uitvoeringsbesluit worden vastgelegd.

6. DE REGIONALE SAMENWERKING

Nederland is ingedeeld in 35 zogenaamde arbeidsmarktregio's. Eén daarvan is de arbeidsmarktregio Groningen. Deze arbeidsmarktregio bestaat uit de gehele provincie Groningen en de Drentse gemeenten Aa en Hunze, Assen Noordenveld en Tynaarlo. De centrumgemeente voor de gehele arbeidsmarktregio is Groningen. Gezien de uitgestrektheid van de arbeidsmarktregio Groningen, zijn er 4 sub regio's; Groningen Noord, Groningen Oost, Groningen Centraal en Noord Drenthe.

De centrumgemeente voor de gehele arbeidsmarktregio is Groningen. De Westerkwartier-gemeenten en Noordenveld zijn ingedeeld in de sub regio Centraal, samen met de gemeenten Groningen, Haren, Hoogezand- Sappemeer, Slochteren en Ten Boer.

De Westerkwartier- gemeenten en Noordenveld hebben besloten om, tot de herindeling in het Westerkwartier, de huidige samenwerking voort te zetten. Dit betekent dat de afdelingen Sociale Zaken van Grootegast en Zuidhorn en de ISD Noordenkwartier van Leek, Marum en Noordenveld in de huidige vorm blijven bestaan.

De arbeidsmarktregio's vervullen een centrale rol bij de Participatiewet. Om deze rol in te vullen is, op basis van het in 2013 gesloten Sociaal akkoord, besloten om te komen tot de vorming van een Werkbedrijf in elke arbeidsmarktregio.

Het Werkbedrijf is een bestuurlijk regionaal samenwerkingsverband van gemeenten, werkgevers en sociale partners. Het UWV, SW- bedrijven, voor de doelgroepen relevante onderwijsinstellingen en zo mogelijk cliëntenorganisaties kunnen betrokken worden bij de activiteiten van het bestuur van de Werkbedrijven. Gemeenten hebben de lead bij de Werkbedrijven met een zware vertegenwoordiging van werkgevers in het bestuur. De wethouder c.q. trekker van de arbeidsmarktregio is voorzitter van het samenwerkingsverband. Voor onze arbeidsmarktregio is dit de portefeuillehouder van de centrumgemeente Groningen. Ook de werknemersorganisaties hebben zitting binnen het bestuur.

Landelijk is afgesproken dat Werkbedrijf aan de volgende voorwaarden voldoet:

1. Er is een marktbeveiligingsplan waarin aandacht wordt besteed aan de kansen en mogelijkheden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
2. Er is een basispakket aan faciliteiten voor werkgevers beschikbaar, wanneer zij mensen met een arbeidsbeperking in dienst nemen. Dat pakket bestaat in ieder geval uit:
 - a. Een vaste contactpersoon
 - b. Eén loonwaardesystematiek
 - c. Een no risk polis
 - d. Proefplaatsingen, (groeps-)detacheringen en beschut werk
 - e. Begeleiding/jobcoaching
 - f. Werkplekaanpassingen
 - g. Continuering faciliteiten bij verhuizing
 - h. Expertise op het gebied van jobcarving en jobcreation
3. Er is een eenduidige en uniforme procedure waarin deze faciliteiten worden aangevraagd en afgehandeld.

Het Werkbedrijf is een samenwerkingsverband met de opdracht om een schakel te vormen tussen het aanbod van de afspraakbanen en de werkzoekenden met een beperking. Het Werkbedrijf is geen uitvoerende organisatie. De ondersteuning van werkzoekenden die behoren tot de doelgroep van de Participatiewet blijft onder de volledige verantwoordelijkheid van de gemeentelijke organisaties.

Deelname organisatie Werkbedrijf**Overwegende dat we:**

- Het van belang vinden dat we regionaal goede afspraken maken met andere gemeenten, UWV en sociale partners, om daarmee de kansen op werk van mensen met een beperking te vergroten, concurrentie tussen groepen voorkomen en werkgevers goed en eenduidig te faciliteren.

Besluiten we om:

- Een actieve rol te (blijven) spelen bij de totstandkoming van het Werkbedrijf en hierbij optimaal de bestaande samenwerkingsverbanden te benutten;
- Hierin samen op te trekken met de andere gemeenten in de regio.

Om te komen tot één integraal pakket aan voorzieningen en afstemming van de in te zetten werkgeverdienstverlening, wordt ook vanuit de ISD Noordenkwartier al intensief samengewerkt met de betrokken partijen in de (sub-)regio.